

A Pécsi Ítéltábla a Dr. Szalay Gábor Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** (felperes címe.) felperesnek - Dr. Szilágyi Gábor György Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes neve.** (címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében aTörvényszék 2015. október hó 15. napján kelt .../9. számú ítélete ellen a felperes részéről 13., az alperes részéről 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az alperes által a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 4.699.000,- (négymillió-hatszázkilencvenkilencezer) forintra felemeli.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 2.349.500,- (kettőmillió-háromszáznegyvenkilencezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az állami adóhatóság felhívására 295.900,- (kettőszázkilencvenötezer-kilencszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes neve megrendelő és a **G. Kft.** vállalkozó között 2004. szeptember hó 17. napján vállalkozási szerződés jött létre a **Sz.** kivitelezésére részszámlázás lehetőségének kikötése mellett. A gyógyfürdő beruházáshoz az alperes nyújtott hitelt a felperesnek, így a vállalkozási szerződés, a vállalkozási szerződés módosításai, a teljesítés igazolások az alpereshez kerültek benyújtásra. A felperes a vállalkozó I. és II. számú részszámláját kiegyenlítette, de nem egyenlítette ki a 2006. március 22. esedékességű III. számú, 149.209.726,- forint összegű, illetve a 2006. augusztus 3. napján kiállított IV. számú, 149.209.726,- forint összegű IV. számú részszámlákat.

Felperes a vállalkozási szerződéstől a Ptk. 300. § (2) bekezdése alapján 2006. augusztus hó 9. napján elállt, és a vállalkozási szerződés alapján 51.394.461,- forint teljesítési garancia és 248.682.876,- forint meghiúsulási kötbér megfizetésére hívta fel a **G. Kft.-t.**

A **G. Kft.** 2006. szeptember hó 15. napján azonnali beszédési megbízást nyújtott be 149.209.726,- forint összegre a felperes alperesnél vezetett számlájával szemben, az alperes 2006. szeptember 15. napján a felperes bankszámláját 149.209.726,- forinttal megterhelte.

A **G. Kft.** a III. és IV. számú részszámlából eredő követelését 2006. szeptember 15-i hatállyal a **R. Zrt.**-re engedményezte.

A Törvényszék .../8. számú ítéletével a **R. Zrt.** mint engedményes által a felperessel szemben vállalkozói díj megfizetése iránt előterjesztett keresetet elutasította. Megállapította, hogy a **G. Kft.** által elkészített mű a teljes vállalás 45,3 %-ának felel meg, mellyel szemben a felperes a vállalkozói díj 45 %-át az I-II-III. számú részszámla kiegyenlítésével teljesítette, ezért a vállalkozót 3.158.272,- forint illetné meg. Kifejtette, hogy a vállalkozó olyan okból nem teljesítette szerződéses kötelezettségét, amelyért felelős, a felperes a szerződés szerinti 246.682.876,- forint meghíusulási kötbérből 3.158.272,- forint ellenkövetelést beszámíthatott, és a beszámítás folytán a vállalkozó követelése megszűnt.

A Ítéltábla .../8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Utalt arra, hogy a megrendelőt a teljesítés meghíusulása és a vállalkozó meghíusulásáért való felelőssége miatt kötbér illeti meg.

A **G. Kft.** ellen 2007. szeptember hó 28. napjától felszámolási eljárás indult.

ABíróság .../15. számú rész- és közbenső ítéletében megállapította, hogy a jelen per alperese és a felperes között létrejött bankszámla szerződés megszegése miatt a felperest ért kárért az alperes felelősséggel tartozik. Kifejtette, hogy az alperes a 2006. szeptember 15-én benyújtott azonnali beszédési megbízás vizsgálata során elmulasztotta annak vizsgálatát, hogy a felperes a vállalkozási szerződés alapján a szerződésszerű teljesítést leigazolta-e, annak vizsgálata nélkül terhelte meg a felperes bankszámláját, hogy a megjelölt jogszabályi feltételek (Kbt. 305. § (2) bekezdés) teljesültek-e.

A Ítéltábla .../5. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyta. Kifejtette, hogy a felperes kára a bankszámla megterhelésével bekövetkezett, a kárt az alperes és az azonnali beszédési megbízást benyújtó közösen okozta, ezért a felperes jogszerűen igényli a Ptk. 344. § (1) bekezdése alapján a Ptk. 337. § (1) bekezdésére is figyelemmel a teljes kár megtérítését. Kiemelte, hogy az alperes úgy teljesítette a beszédési megbízást, hogy az ahhoz csatolt teljesítésigazolást a műszaki ellenőrrel együtt a felperes nem írta, így e teljesítésigazolás nem igazolta a szerződésszerű teljesítést, ami pedig a Kbt. szerint a beszédési megbízás teljesítésének feltétele lett volna.

A Legfelsőbb Bíróság, mint felülvizsgálati bíróság .../6. számú közbenső ítéletével aÍtéltábla közbenső ítéletét hatályában fenntartotta.

A per a felek közös kérelmére szünetelt, majd szünetelés folytán 2009. szeptember hó 29. napján megszűnt.

Felperes a jelen perben ismételten előterjesztett keresetében a felek közötti bankszámla szerződés megszegésére hivatkozással 149.209.726,- forint és járulékai kártérítés megfizetésére kérte kötelezte az alperest.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte hivatkozással arra, hogy a felperest kár nem érte.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 149.209.726,- forintot, és ennek 2006. szeptember hó 15. napjától kamatait, valamint 1.000.000,-forint perköltséget. Kiemelte, hogy a Törvényszék .../15. számú közbenső ítéletével az alperes kártérítési felelősségének jogalapját megállapította, és a jogerős közbenső ítélet hatályát a Pp. 137. § (4) bekezdése értelmében a per szünetelés folytán történt megszűnése nem érintette. Megállapította - utalással a Ítéltábla közbenső ítéletére -, hogy a felperes kára a bankszámla megterhelésével bekövetkezett, a kárt az azonnali beszédési megbízást benyújtó vállalkozó és az alperes közösen okozta. Kifejtette, hogy az alperest nem mentesíti a kártérítési felelősség alól az, hogy a vállalkozó által teljesített munka díja az azonnali beszédési megbízás összegével nyert kifizetést. Álláspontja szerint a 2006. augusztus hó 9. napján történt elállásra figyelemmel az alperes által szerződészegő módon eszközölt azonnali beszédési megbízás időpontjában a felperes a Ptk. 319. § (3) bekezdése szerinti elszámolás során olyan összegű követelést (245.524.604,- forint kötbér, 51.394.461,- forint teljesítési garancia) érvényesíthetett volna, mely a vállalkozó terhére mutatott volna ki tartozást. Kiemelte, hogy a felperes a teljes körű elszámolásból eredő igényét a vállalkozóval szemben utóbb sem tudta érvényesíteni a vállalkozó felszámolási eljárására miatt, illetve az engedményes által indított perben csak 3.158.272,- forint erejéig tudta érvényesíteni, ezért az alperes által inkasszált 149.209.726,- forint a felperesnek vagyonszökkenést okozott. A felperesnek járó ügyvédi munkadíjat a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés ab) pont és 4/A. §-a alapján határozta meg a per tárgyára, a pertárgy értékére és a jogi képviselő által kifejtett tevékenységre is figyelemmel.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes és az alperes terjesztett elő fellebbezést.

Felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását az elsőfokú perköltség 3.700.000,- forint + ÁFA összegre felemelését kérte hivatkozással a két éven át folyamatban lévő ... számú perben kifejtett ügyvédi tevékenységre is. Utalt arra, hogy az előzményi per a kártérítési kötelezettség szempontjából lényeges előkérdés eldöntése - a vállalkozói díj és kötbér követelés - miatt szünetelt. Kiemelte, hogy az előzményi perben kifejtett jogi tevékenység a keresetben érvényesített jog érdekében kifejtett szükséges és célszerű tevékenység volt, ezért a Pp. 75. § (1) bekezdése alapján a munkadíj perköltségnek minősül. Utalt arra, hogy a költség jóhiszemű pervitelével kapcsolatban merült fel, mivel a szünetelésre és a szünetelés folytán megszűnésre a vállalkozói díj tárgyában folyt per elhúzódása miatt került sor.

Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását, harmadlagosan a marasztalási összeg 3.158.272,- forinttal csökkentését kérte. Hivatkozott arra, hogy a kártérítési felelősség két feltételének: a kár bekövetkeztének és az okozati összefüggésnek a hiánya miatt kártérítés megfizetésére nem köteles. Kiemelte, hogy a felperes kára megtérült, mivel a vállalkozó III. számú részszámlája az azonnali beszédési megbízás összegével került kiegyenlítésre. Kifejtette, hogy az a tény, hogy felperes kötbér igénye nem térült meg, a vállalkozó felszámolásával és a vállalkozói díjkövetelés engedményezésével áll okozati összefüggésben, a felperes a teljes kötbérigényt akkor sem tudta volna érvényesíteni, ha az inkasszó nem történt volna meg. Utalt arra, hogy a felperes a jelen ügyben még alkalmazandó régi Ptk. 340. § (1) bekezdés, 4. § (4) bekezdés, 277. § (2) és (3) bekezdése megsértésével a vállalkozási szerződés 2006. február 24-i módosításáról, az elállásról, az inkasszós jog megszűnéséről nem értesítette, nem tette meg a kár elhárítása, csökkentése érdekében szükséges intézkedéseket. Álláspontja szerint a felperes 3.158.272,- forint erejéig kötbérigényét érvényesíteni tudta, kára ezért ezen összeg erejéig mindenképpen megtérült.

A felperes fellebbezése alapos, az alperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és a helyesen megállapított tényállás alapján érdemben helyes döntést hozott. Egyetért a másodfokú bíróságnak azzal a megállapításával, hogy az azonnali beszédési megbízás teljesítésével a felperes bankszámlájáról leemelt összegnek megfelelő mértékű kár keletkezett a felperesnél. Egyetért azzal is - a jogerős közbenső ítélet alapján -, hogy a kár abban az időpontban következett be, amikor a felperes bankszámláját megterheltek, mivel ebben az időpontban - az alábbi indokokra tekintettel - a felperes a leemelt összeggel nem tartozott a vállalkozónak, így a felperes részéről tartozatlan fizetés történt.

A felperes a 2004. szeptember hó 14. napján megkötött vállalkozási szerződés alapján kibocsátott I. és II. számú részszámlákat kiegyenlítette, ezzel 298.419.452,- forint vállalkozói díjat fizetett meg a G. Kft.-nek. A jogviszony megszűnésekor a vállalkozó 45,3 % mértékben teljesített, a vállalkozót e teljesítéssel arányosan megillető 469.388.892,- forintból a felperesnek a részteljesítésekre tekintettel még 170.969.440,- forintot kellett volna megfizetnie. A felperes 2006. augusztus hó 9. napján a vállalkozási szerződéstől elállt, és 248.82.876,- forint meghiusulási kötbérre vonatkozó igényt jelentett be az alperessel szemben. A felperesnek tehát a vállalkozó díjkövetelését meghaladó követelése állott fenn a vállalkozóval szemben. A jelen ügyben még alkalmazandó régi Ptk. 296. §-a alapján a felperesnek ezért lehetősége volt arra, hogy a vállalkozói díjkövetelést beszámítással egyenlítse ki. A beszámítás célja azonos jogalanyok között fennálló, kölcsönös követelések egy jogcselekménnyel történő elszámolása, a kötelezettségek megszüntetése. A beszámítás a joggyakorlat szerint teljesítés (BH2002/407., EBH2002/647.), a beszámításnak - amennyiben jogszabályi feltételei fennállanak - kötelelem megszüntető hatása van, amely a teljesítéssel azonos joghatást jelent (EBH2007/1615. szám). Felperes a beszámításra vonatkozó nyilatkozatot megtette, így a G. Kft. felé az azonnali beszédési megbízás időpontjában nem terhelte fizetési kötelezettség, bankszámlája megterhelésével ezért részéről tartozatlan fizetés történt, amely az alperes kártérítési felelősségét önmagában megalapozza.

A tartozatlan fizetés ténye folytán közömbös az alperes kártérítési felelőssége szempontjából az, hogy a felperes a kötbér igényét a károkozó magatartást követően milyen okból nem tudta érvényesíteni a vállalkozóval, illetve az engedménnyessel szemben. A felperes kára nem térült meg, a felperes nem jutott vagyoni előnyhöz, és nem történt a részéről káron szerzés sem.

Tévesen hivatkozott az alperes arra is, hogy a felperes kármegelőzési, kárenyhítési kötelezettségét elmulasztotta. A jogerős közbenső ítélet alapján az alperes kártérítési felelőssége azért áll fenn, mert a 9/2001.MK.147.MNB rend. 20. § (4) bekezdés 19. § (3) bekezdés a) pontjában foglalt kötelezettsége ellenére nem vizsgálta az inkasszó teljesítésének jogszabályi feltételeit, a Kbt. 305. § (2) bekezdésében foglalt feltételek fennállását, és a szabályszerű teljesítés igazolás hiányában terhelte meg a felperes bankszámláját. A kártérítési felelősség szempontjából ezért irreleváns az alperesnek az a hivatkozása, hogy a vállalkozási szerződés módosításáról, az elállásról a felperes nem értesítette. Az alperesnek nem a vállalkozási szerződés feltételeit, nem a szerződés módosítását vagy megszűnését kellett vizsgálnia az azonnali beszédési megbízás benyújtásakor, hanem azt, hogy az inkasszó jogszabályi feltételei fennállottak-e, ezt pedig az alperes elmulasztotta. Minderre figyelemmel az alperes fellebbezése alaptalan volt.

Nem ért egyet azonban a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség összegével. Az elsőfokú bíróság a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése ab) pontjára hivatkozással állapította meg a felperes ügyvédi munkadíját annak ellenére, hogy a felperes 7. sorszám alatt megbízási szerződést csatolt. Az elsőfokú bíróság a jogszabály által megállapított

munkadíjat ezen túlmenően mérsékelte, azonban erre irányuló döntését a Pp. 221. § (1) bekezdése megsértésével nem indokolta.

A 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdés a) pontja értelmében a fél pernyertessége esetére igényelheti, hogy részére a bíróság az ügyvéd munkadíjának és készkiadásainak címén kötelezze a pervesztes felet a fél és a képviselője között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött megbízási díj összegének megfizetésére. A felperes által csatolt megbízási szerződés 7. pontjában a felek 3.700.000,-forint + ÁFA, összesen 4.699.000,- forint megbízási díjat kötöttek ki. A kikötött megbízási díj a pertárgy értékére figyelemmel a jogszabály alapján megállapítható mértékű díjjal is összhangban áll. A perben bizonyítás lefolytatásra nem került sor, azonban a jogi képviselő részéről a perbeli nyilatkozatok megtétele és a képviselt ellátása alapos, időigényes felkészülést, az előzményi per és az elszámolási per iratanyagának teljes körű ismeretét kívánta meg, ezért a másodfokú bíróság álláspontja szerint a megbízási szerződésben kikötött díj mérséklése nem indokolt.

Fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és az alperes által a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 4.699.000,- forintra felemelte.

A Pp. 78. § (1) bekezdése és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján kötelezte az alperest a felperes másodfokú perköltségének megfizetésére, és az Itv.74.§ (3) bekezdésére tekintettel a 3/1986.(II.21.) IM rendelet 13. §-a szerint kötelezte az alperest a felperes illetékmentessége folytán feljegyzett fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

P é c s , 2016. április 6.

Dr. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Gyöngyösiné dr. Antók Éva s.k. előadó bíró, Dr. Berki Csilla s.k. bíró